

Téma : **VÝŽIVA A KRMENIE KRÁLIKA DOMÁCEHO VO MALOCHOVOCH**

- Králik je typický bylinožravec. Dĺžka tráviacej sústavy je **12,5-13** násobne väčšia ako dĺžka tela.
- Vďaka nehostinným podmienkam, z ktorých králik pochádza sa uneho vyvinul mechanizmus na efektívne využitie vlákniny zvaný **cekotrofia** = pri trávení sa časť natrávanej potravy dostáva do slepého čreva, kde dochádza k mikrobiálnemu štiepeniu celulózy.
- Následne sa trávenina dostáva do konečníka. Králik si tieto zvyšky potravy obohatené o mikrobiálne bielkoviny vyberá z konečníka a požiera ich.
- Exkrementy cekotrofného procesu sa nazývajú aj **mäkké bobky** a v prevažnej miere sú vylučované v skorých ranných hodinách, preto málokto chovateľ tento spôsob obohacovania krmnej dávky u svojich králikov spozoruje.
- Cekotrofné exkrementy sa znovu využívajú v tenkom čreve, kde dochádza k resorpcii vitamínov, jednoduchých cukrov, aminokyselín a mastných kyselín.
- Proces cekotrofnosti umožňuje využiť **až 60% prijatej vlákniny**.
- Krmivo s vysokým obsahom vlákniny je pre väčšinu druhov zvierat zle stráviteľné a veľmi málo využiteľné . Králik vďaka vyššie spomínanému špecifickému spôsobu trávenia dokáže z tohto krmiva vyťažiť maximum.
- Na zlepšenie tráviacich procesov a využitie živín sa odporúča kombinovať **probiotické prípravky** obsahujúce **laktobacily a enterokoky** (**Propoul plv., Protexin Professional**), ktoré po osídlení tráviaceho traktu napomáhajú vstrebaniu živín a bránia uplatneniu škodlivých baktérií v črevách, **s okysľovadlami a enzymatickými prípravkami** (**Citroenzymix**), ktoré napomáhajú tráveniu a zabraňujú zdutiu králikov.
- Vláknina** je pre králika životne nevyhnutná živina, bez ktorej nie je schopný správne tráviť prijímané krmivo. V krmivách je jej obsah **12-25%** pričom optimálny podiel vlákniny je **14-16%**.
- Základ krmnej dávky tvorí **seno**. Králik ho konzumuje počas celého dňa v malých dávkach a ak ho chovatelia používajú aj ako stelivo treba im nastieľať čisté aspoň raz za 24 hodín.
- Ďalšie komponenty sú šŕavnaté a zelené krmivá pozostávajúce z rôznych druhov zeleniny, ovocia, tráv, ďateliny, lucerny a zvyškov po zbere zeleniny.
- Vhodnými krmivami je púpava, skorocel, nátržník, myšič chvost a rôzne druhy tráv. - -
- Ďatelinu a lucernu predkladajte králikom v menšom množstve.
- Na spestrenie sú výborné všetky druhy zeleniny a ovocia predovšetkým jablká a červený melón aj so šupkou.
- Nikdy nedávajte králikom kôstkovice a nezrelé či nahnité ovocie !**
- Vysoko výživným krmivom je pre králika **jadrové krmivo** .Jednotlivé komponenty môžeme rozdeliť do dvoch základných skupín, na **energetické a bielkovinové**.
- Medzi energetické krmivá patrí kukurica, pšenica, jačmeň a melasa.
- Bielkovinové krmivá sú bôby, hrach, lupina, ľan a slnečnica.
- Zrniny je vhodné podávať najmä v období reprodukcie a v zimných mesiacoch.
- Môžu sa skrmovať ako doplnok objemových krmív počas celého roka, maximálne však **10g na 1 kg živej hmotnosti**.
- Najlepšie jadrové krmivá sú ovos, pšenica a jačmeň.
- Ovos je výborným stimulátorom ruje a plodnosti tak u samcov ako aj u samíc.
- **Najdôležitejšou stavebnou látkou sú bielkoviny** a ich potreba v celkovej krmnej dávke sa pohybuje okolo **17 %**.

-Druhou nevyhnutnou zložkou krmiva je už vyššie spomínaná vláknina a v neposlednom rade ostávajú ľahko stráviteľné cukry a tuk (2-4%).

-Doplnok kŕmnych dávok tvoria **minerálne a vitamínové premixy** (**Plastin, Vitaplastin forte**).

-Veľký pozor si chovateľ musí dávať na množstvo a pomer vápnika, fosforu a draslíka.

-V kŕmnej dávke by mali byť zastúpené nasledovne: **Ca 0,4-1,2%, P 0,3-0,7%, K 0,7-0,9%**.

-Pri skrmovaní zelených a šťavnatých kŕmív väčšinou nie je potrebné dodávať vitamíny v podobe premixov, ale pre istotu je dobré občas králiky podporiť prípravkami obsahujúcimi prevažne vitamíny **A, D a E**.

-Ak sa chovateľ rozhodne králiky kŕmiť kompletnými granulovanými zmesami, mal by sa dôkladne informovať o zložení a kvalite použitých komponentov. Pre zaujímavosť ponúkam **odporúčané zloženie kŕmnych zmesí pre králika domáceho** :

Komponenty	%
Lucernové úsušky	35-37
Ovos	13-15
Jačmeň	8-9
Pšenica	5
Kukurica	3-4
Repkový extrahovaný šrot	12
Sladový kvet	15

Hrach	2-6
Melasa	3
Vitamínovo – minerálny premix	1

<http://www.chovzvirat.cz/clanek/792-krmeni-kraliku/>

<https://slo.guruanimal.ru/hlodavce/4499-najlep%C5%A1%C3%ADm-sp%C3%B4sobom-ako-k%C5%95mi%C5%A5-kr%C3%A1liky.html>

Obr. 12 Granulovaná zmes pre králikov